

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

СОВЕТ НА ЕВРОПА

ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

ПЕТТИ ОДДЕЛ

ПАКОМ СЛОБОДАН ДООЕЛ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

(Жалба бр. 33262/03)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

21 Јануари 2010

Оваа пресуда ќе стане конечна во согласност со условите предвидени во член 44 став 2 од Конвенцијата. Истата може да биде предмет на редакциски измени.

***Напомена:** Македонскиот превод на текстот на одлуката на Европскиот суд за човекови права е исклучиво информативен и од него не произлегуваат никакви права и/или обврски. Единствено официјалниот текст на одлуката на Европскиот суд за човекови права на англиски и/или француски јазик, објавена од страна на Судот е автентичен и се смета за оригинал. Не е дозволено објавување на овој превод на било каков начин без претходна дозвола од страна на Министерството за правда на Република Македонија, освен во случај доколку се користи за информирање.*

Во случајот **Паком Слободан ДООЕЛ против Република Македонија**,

Европскиот суд за човекови права (Петти оддел), заседавајќи во судски совет во состав:

Peer Lorenzen, *Претседател*,

Renate Jaeger,

Karel Jungwiert,

Rait Maruste,

Mark Villiger,

Мирјана Лазарова Трајковска,

Zdravka Kalaydjieva, судии,

и Claudia Westerdiek, *секретар на одделот*

Расправајќи на затворена седница на 15 Декември 2009 година,

Ја донесе следнава пресуда, усвоена на истиот датум:

ПОСТАПКА

1. Постапката е иницирана со жалба (бр. 33262/03) против Република Македонија поднесена до Судот согласно член 34 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи („Конвенцијата,“) од страна на друштвото ”Паком Слободан Дооел” (жалителот), на 15 Октомври 2003 година.
2. Жалителот беше застапуван од страна на г-дин Д.Георгиев, адвокат од Скопје. Владата на Република Македонија (Владата) беше застапувана од страна на нејзиниот агент г-ѓа Р. Лазареска Геровска.
3. На 13 Септември 2006 година Претседателот на Петтиот оддел одлучи да ја комуницира жалбата до Владата по однос на должината на постапката. Воедно, Судот одлучи едновремено да постапува како во однос на допуштеноста така и во однос на основаноста на жалбата (Член 29 став 3 од Конвенцијата).

ФАКТИ

I. Околности на случајот

4. Во Декември 1993 година жалителот склучил договор за закуп (“договорот”) со компанијата “М” (“должникот”), според кој изнајмил магацин (“имотот”) за период од 5 години.

5. На неопределен датум во 1996 година, жалителот побарал враќање на владението врз имотот бидејќи на 12 Ноември 1996 година должникот провалил во магацинот, ги отстранил неговите ствари и го изнајмил просторот на трето лице. Барањето на жалителот било уважено пред двете судски инстанции, од кои последна била одлуката на Апелациониот суд Скопје од 21 Октомври 1998 година со која му било наложено да должникот да му го врати во владение на жалителот предметниот имот.

6. На 3 Февруари 1999 година Основниот суд во Скопје (“првостепениот суд”) го прифатил предлогот на жалителот за извршување од 16 Декември 1998 година и му наложил на должникот да го испразни имотот и да му го врати на неговиот вистински владетел (“налог за извршување”). Тој исто така издал налог за блокирање на должниковата банкарска сметка заради наплата на трошоците на постапката.

7. На 16 Февруари 1999 година должникот приговорарал, *inter alia*, дека договорот престанал да важи па според тоа извршувањето било недопуштено. Овој приговор бил конечно одбиен со одлука на Апелациониот суд Скопје на 17 Ноември 1999 година.

8. На 11 Февруари 2000 година првостепениот суд го одбил барањето на должникот за одложување на извршувањето. На 7 Февруари и 16 Март 2000 година, судот ги одбил и неколкуте приговори дадени од трети страни кои во меѓувреме се приклучиле во постапките.

9. На 16 Мај 2000 година Јавниот Обвинител, до Врховниот суд на Република Македонија поднел барање за заштита на законитоста по однос одлуката од 16 март 2000 година со образложение дека, *inter alia*, налогот за извршување не можел да се спроведе бидејќи во меѓувреме договорот истекол. На 29 септември 2000 година, првостепениот суд на барање на Јавниот Обвинител го одложил извршувањето, до завршување на постапката по

поднесеното барање за заштита на законитоста. На 9 Октомври 2002 година Врховниот суд го одбил барањето за заштита на законитоста.

10. Помеѓу 19 јануари 2000 година и 29 Мај 2003 година, првостепениот суд закажал пет рочишта на лице место. Во два наврати, должникот без успех побарал изземање на судечкиот судија. На 20 Јули 2000 година и 10 јули 2003 година Претседателот на првостепениот суд наредил изземање на судечкиот судија. На 4 Март и 13 Јуни 2003 година, судот издал налог за иселување на должникот. На 29 Мај 2003 година, го одбил барањето поднесено од страна на должникот за одложување на извршната постапка, до завршување на другите парнични постапки поведени во меѓувреме, во кои тој барал укинување на налогот за извршување (види точка 12 подолу).

11. На 22 Ноември 2005 година првостепениот суд го одложил извршувањето, советувајќи го должникот да бара недопуштеност на извршувањето во посебна парница.

12. На 9 Февруари 2006 година Апелациониот суд Скопје го отфрлил барањето на должникот за отповикување на извршувањето, согласно член 53 од законот од 1997 година, бидејќи претходно не бил советуван од страна на првостепениот суд да поднесе такво барање.

13. На 15 Декември 2005 година, во посебни парнични постапки, должникот побарал недопуштеност на извршувањето. На 30 декември 2008 година Апелациониот суд Скопје конечно го усвоил барањето, и го прогласил извршувањето на налогот за извршување за недопуштено, бидејќи договорот престанал да важи на 31 март 1999 година.

14. Нема писмена одлука со која е завршена извршната постапка.

РЕЛЕВАНТНО ДОМАШНО ЗАКОНОДАВСТВО

15. Членот 53 од Законот за извршна постапка од 1997 година (“Законот од 1997 година”), кој бил во сила во тоа време, предвидува, *inter alia*, дека судот треба да го советува должникот да бара допуштеност на извршувањето во посебна постапка, доколку тоа е релевантно за извршувањето.

16. Членот 3 од Законот за извршување од 2005 година (“Законот од 2005 година”), предвидува дека спроведувањето на извршувањето го спроведуваат извршителите.

17. Членот 238 од Законот од 2005 година предвидува дека извршните постапки започнати пред неговото влегување во сила ќе продолжат да се водат согласно законот од 1997 година, се до 31 Декември 2007 година. После тоа, ќе се применува законот од 2005 година.

ПРАВО

I НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕН 6 СТАВ 1 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

18. Без да се повика на одреден член на Конвенцијата, Жалителот се жалеше на должината на извршната постапка. Судот смета дека жалбениот навод на жалителот треба да се разгледува од аспект на во член 6 став 1 од Конвенцијата, чиј релевантен дел гласи:

“ При определување на неговите граѓански права и обврски, секој има право насудење во разумен рок предтрибунал.....”

A. Допуштеност

19. Владата не изјави никаков приговор за допуштеноста на оваа жалба.

20. Судот забележува дека жалбата не е очигледно неоснована во смисла на член 35 став 3 од Конвенцијата. Понатаму забележува дека жалбата не е недопуштена по ниеден друг основ. Оттука, мора да се прогласи за допуштена.

Б. Основаност

1. Произнесувања на странките

21. Владата се произнесе дека постоеле сложени околностите поврзани со случајот, што ги подразбира рочиштата одржуваани на лице место, различните правни лекови употребени од страна на трети лица и од страна на должникот, како и посебните постапки ведени од страна на должникот кои директно влијаеле на должината на извршната постапка.

22. Жалителот ги оспорил аргументите на Владата.

2. Одлука на Судот

23. Судот забележува дека извршните постапки започнале на 16 декември 1998 година, кога жалителот побарал извршување на судската одлука од 21 октомври 1998 година. Може да се земе како неспорно дека тие завршиле пред судовите на 31 декември 2007 година, кога можеле да продолжат, пред извршителите согласно член 238 од законот од 2005 година (види точка 17 погоре). Според тоа, тие траеле 9 години и 17 дена во 3 судски инстанци.

24. Судот повторува дека разумноста на должината на постапката мора да се цени во согласност со околностите на случајот, со посебен акцент на следниве критериуми: сложеноста на случајот, однесувањето на жалителот и на соодветните власти и кој бил засегнатиот интерес на жалителот во спорот (види *Маркоски против Република Македонија*, бр. 22982/03, став 32, 2 Ноември 2006 година)

25. Имајќи ги предвид преземените активности, Судот смета дека случајот има извесен степен на сложеност, но дека тоа не може самото по себе да ја оправда должината на постапката.

26. Тој понатаму смета дека нема оддолжувања кои би можеле да му се припишат на жалителот. Во врска со тоа, жалителот не може да се смета за одговорен за однесувањето на должникот и на третите страни во текот на постапката (види *Стојанов против Република Македонија*, бр.34215/02, став 57, 31 мај 2007 година).

27. Во однос на постапувањето на домашните судови, Судот смета дека не може да се каже дека тие во текот на постапката биле неактивни. Главното прашање, кое се одразило врз должината на постапката било, дали извршувањето било допуштено, од аспект на важноста на договорот. Во врска со ова, судот смета дека првостепениот суд го упатил должникот да ја спори допуштеноста на извршувањето само на 22 ноември 2005 година. Тој не гледа причина зошто на првостепениот суд му било потребно толку долго време да постапи на ваков начин, со оглед на фактот дека таквото прашање било покренато со приговорот од страна на должникот на 16 февруари 1999 година (види точка 15 погоре). Дотолку повеќе што, постапката била

неактивна 2 години и 5 месеци, чекајќи го исходот од постапката по поднесеното барање за заштита на законитоста (види точка 9 погоре).

28. Испитувајќи ги сите доставени материјали, Судот смета дека во конкретниов случај должината на извршната постапка била прекумерна и не го задоволрила критериум за “разумен рок” согласно член 6 став 1 од Конвенцијата.

29. Според тоа, има повреди на оваа одредба.

III. ПРИМЕНА НА ЧЛЕН 41 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

30. Членот 41 од Конвенцијата предвидува:

“ Кога Судот ќе оцени дека постои повреда на Конвенцијата или на протоколите, и доколку внатрешното право на засегнатата Висока договорна страна овозможува само делумна репарација на штета, тогаш доколку е тоа неопходно, Судот ќе му додели правична отштета на оштетениот.”

31. Судот забележува дека во апликацијата, жалителот доставил привремено барање за правична отштета согласно член 41 од Конвенцијата. Со писмен допис од 17 јануари 2007 година, Секретарот го повикал жалителот да достави барање за правична отштета, како што наложува правилото 60 од Деловникот на Судот. Меѓутоа, тој не го доставил таквото барање.

32. Владата го оспорил барањето на жалителот поднесено во апликацијата.

33. Судот имајќи го во предвид правилото 60 став 3 од Деловникот на Судот, не му доделил парична отштета согласно член 41 од Конвенцијата (*види Николов против Република Македонија, бр.41195/02, став 31-33, 20 декември 2007 година*).

ОД ОВИЕ ПРИЧИНИ, СУДОТ ЕДНОГЛАСНО

1. *Ја прогласува* жалбата за допуштена;
2. *Утврдува* дека имало повреда на членот 6 став 1 од Конвенцијата;

ПАКОМ СЛОБОДАН ДООЕЛ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Изготвено на англиски и доставено на писмено на 21 Јануари 2010 година,
согласно членот 77 ставови 2 и 3 од Деловникот на Судот.

Claudia Westerdiek

Секретар

Peer Lorenzen

Претседател